



**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Măcăineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 475
din 02.09.2009**

Dosar nr.: 824/2008

Petiția nr.: 15907/16.12.2008

Petent: Asociația Română Anti-SIDA

Obiect: discriminare prin refuzul medicilor stomatologi de a trata persoanele infectate cu HIV

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1 Asociația Română Anti-SIDA, loc. București, str. Intr. Mihai Eminescu, nr. 5, sector 2

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului.

I.1.2 Ministerul Sănătății, str. Cristian Popișteanu 1-3, București, sector 1

II. Obiectul sesizării

2.1 Petenta sesizează că medicii stomatologi refuză acordarea asistenței medicale persoanelor infectate HIV.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1 Asociația Română Anti – SIDA comunică faptul că persoanele infectate cu HIV sunt obligate, conform Legii nr.584/2002 privind măsurile de prevenire a răspândirii maladiei SIDA în România și de protecție a persoanelor infectate cu HIV, sau bolnave cu SIDA, să informeze medicul curant, inclusiv medicul stomatolog, cu privire la statutul HIV, însă medicii stomatologi refuză asigurarea serviciilor medicale pacienților care declară că sunt infectați cu HIV.

3.2 Motivațiile refuzurilor sunt: libertatea medicului din cabinetele private de a-și alege pacienții, lipsa instrumentarului special sau teama de a-și pierde



ceilalți pacienți, în cazul în care se află că au tratat o persoană infectată cu HIV. La aceasta se adaugă faptul că, în situația în care pacienții infectați cu virusul HIV sunt admiși în unele cabinete, ei sunt adeseori lăsați să aștepte până la terminarea programului, astfel încât să fie tratați ultimii.

IV. Procedura de citare

4.1 Prin adresa înregistrată cu nr. 892/22.01.2009, a fost citată Asociația Română Anti-SIDA, pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 09.09.2008.

4.2 Prin adresa înregistrată cu nr. 891/22.01.2009, a fost citat Ministerul Sănătății, pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 09.09.2008.

V. Susținerile părților

5.1 Petenta susține că medicii stomatologi refuză asigurarea serviciilor medicale pacienților care declară că sunt infectați cu HIV, la nivelul întregii țări, existând doar câteva servicii stomatologice care acceptă persoane infestate HIV.

5.2 Petenta invocă reglementările în vigoare (Legea drepturilor pacientului, Legea nr.584/2002, ordinele Ministerului Sănătății, deontologia profesională) persoanele infectate cu HIV au dreptul de a primi servicii medicale fără discriminare. Legea nr.584/2002 la art. 9 prevede: "Unitățile sanitare și medicii, indiferent de specialitate, sunt obligați să interneze și să asigure îngrijirile medicale de profil în specialitatea pe care o reprezintă, în conformitate cu patologia prezentată de pacient". Mai mult, medicii stomatologi au obligația de a respecta precauțiile universale pentru toți pacienții, presupunând că oricare dintre ei poate avea HIV, hepatita B, hepatita C, ori alte boli care se transmit prin sânge.

5.3 Ministerul Sănătății susține că referitor la petiția Asociației Române Anti-SIDA, în care se semnalează existența unor disfuncționalități în furnizarea serviciilor stomatologice pacienților infectați cu HIV, prin art.34 din Constituția României, republicată, se stabilește dreptul la ocrotirea sănătății. Astfel, textul constituțional menționat stabilește obligația statului de a lua măsuri pentru asigurarea igienei și a sănătății publice, pentru întreaga populație a României. Astfel, îngrijirile medicale care trebuie acordate persoanelor infectate cu HIV, în conformitate cu prevederile art.9 din Legea 584/2002, se asigură în ansamblul asistenței medicale, care se acordă întregii populații a României. Îngrijirile medicale acordate persoanelor infectate cu HIV, mai ales în cabinetele stomatologice, trebuie să se facă cu luarea în considerare a nevoilor tuturor pacienților. Reclamatul precizează că în art. 472 din Legea 95/2006, privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, se prevede: "(1)Profesia de medic dentist are ca scop asigurarea sănătății publice și a individului prin activități de prevenție, diagnostic și tratament ale maladiilor și anomaliilor oro-dento-maxilare și ale țesuturilor adiacente, desfășurate cu respectarea prevederilor Codului deontologic al medicului dentist. "(2)Natura acestor activități încadrează profesia de medic dentist în rândul profesiilor din



sectorul sanitar cu risc crescut de biocontaminare, beneficiind de toate facilitățile acordate de legislația în vigoare”. De asemenea, art. 473 din Legea nr. 95/2006, privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, precizează: “(1) independența profesională conferă medicului dentist dreptul de inițiativă și decizie în exercitarea actului medico-dentar și deplină răspundere a acestuia. (2) medicul dentist nu este funcționar public în timpul exercitării profesiei, prin natură umanitară și liberală a acesteia.” Colegiul Medicilor Dentiști din România menționează, prin adresa nr.433/16.02.2009 remisă Ministerului Sănătății, că acordul asistenței de stomatologie se desfășoară în sistem privat iar relația medic-pacient este reglementată potrivit Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1 În drept, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „**trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2 În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)

6.3 Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile

prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.4 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.5 În speță, Colegiul Director analizând petiția, așa cum este formulată, este de opinie că aspectele sesizate, respectiv invocarea faptului că medicii stomatologi, în general, refuză să trateze persoanele infectate cu HIV, au caracter generic și nu concret, în sensul reglementat de O.G.137/2000, art. 20, alin 1, respectiv art. 10.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu pot fi reținute ca fapte ce intră sub incidența prevederilor art. 2 alin.1 al Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

2. Clasarea dosarului;

3. Se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;

4. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.



Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

PANFILE ANAMARIA - Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

Data redactării: 10.12.2009

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

